

STAUROS

Č. 10 máj/jún 2018

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

„Z náuky o Najsvätejšej Trojici sa nedá nič vziať pre praktický život. Či v jednom Bohu uctieваме 3 alebo 10 osôb nič to v človeku nemení. Aj tak tomu nerozumieme a okrem toho to nič nezmení na pravidlách nášho života.“ Súhlasíte s týmto citátom Imanuela Kanta? Niektorí teológovia ho používajú na to, aby opísali prístup západnej teológie k tajomstvu Presvätej Trojice. Dokonca aj taký veľký teológ Karl Rahner tvrdí, že ak by nebola žiadna Presvätá Trojica, viera mnohých kresťanov by tým neutrpela žiadnu zmenu. Mnohým je vraj prakticky jedno, či veríme v jedného Boha, alebo v jedného Boha v troch Osobách.

Často počujeme z úst ľudí, že nezáleží na náboženstve, veď Boh je predsa len jeden. Doteraz si pamätám svedectvo človeka zo Slovenska, ktorý sa stal moslimom. Ako dôvod uviedol, že islam mu príde omnoho jednoduchší ako kresťanstvo. Vraj tam je to celkom jasné. Tam je jeden Boh a hotovo. A kresťanstvo hovorí o Bohu v troch osobách. To bolo podľa neho príliš zložité. Príliš prešpekulované, príliš neprehľadné. Nestačí nám jeden Boh? Načo ešte v troch osobách? Načo vôbec Otec, Syn a Svätý Duch?

Niekedy lepšie pochopíme, keď porovnáme. V Starom zákone nájdeme príbeh, kde židovský národ dostáva názov Izrael v osobe patriarchu Jakuba. Je to po udalosti, keď Jakub celú noc zápasí s Bohom a zvíťazí. Nakoniec od Neho dostane požehnanie. Preto aj meno Izrael v preklade znamená: Ten, kto zápasí s Bohom. To znamená, že hoci je židovský národ ten vyvolený, hoci sa mu Boh zjavuje, hoci ho sprevádza, vyvádza z otroctva do zasľúbenej zeme, hoci On je Ten, ktorý je, predsa je Jeho prítomnosť pre Izrael a pre človeka vždy ohrozením. Stretnutie s Bohom je pre človeka nebezpečné. Poznáme výroky, že človek nemôže vidieť Boha a zostať nažive. Vidieť Boha znamená ohrozenie človeka. Spomeňme si len na tie nekonečné predpisy o čistote, kulte, jedlách. Aký je zmysel týchto predpisov? Okrem oslavy Boha aj ochrana človeka. Kult v starom zákone chráni človeka, keď sa približuje k Bohu. Blížkosť Boha predstavuje pre človeka hrozbu. Čo ale s takým Bohom? Mám minimálne dve možnosti. Buď sa mu úplne podriadim a stratím tak samého seba alebo sa vzbúrim proti takému Bohu a postavím sa na jeho miesto. Budem ako boh. Som ateista.

Preto je pre nás skutočnosť Presvätej Trojice naozajstným evanjeliom. Dobrou správou. Čo nám táto správa hovorí? Že Boh pre mňa nepredstavuje hrozbu. Boh Otec je síce úplne iný ako jeho stvorenie. Ale Boží Syn Ježiš Kristus sa stal človekom. Na sviatok Nenebovstúpenia sme si pripomenuli zásadnú vec. Po ľudsky povedané, Ježiš Kristus sa k Otcovi do neba nevrátil taký istý, ako z neho prišiel. Lebo Pán Ježiš Kristus už naveky zostáva skutočným Bohom a skutočným človekom. Dostal človeka do neba, v živote Presvätej Trojice je zrazu človek. A čo je dielom sv. Ducha? Ježiš Kristus vystúpil do neba s dvoma prirodzenosťami – ako Boh i ako človek. Mojou vstupenkou do neba je prirodzenosť Ježiša Krista. A práve túto prirodzenosť v nás môže a chce vytvoriť Sv. Duch.

V Skutkoch sv. apoštolov nájdeme jednu udalosť. (Sk 17) Apoštol Pavol ohlasuje vzkrieseného Krista v aténskom areopágu. A pritom objaví jeden oltár zasvätený „neznámemu bohu“. Vieme, že starovekí Gréci si uctievali mnohých bohov. Pritom sa ľahko mohlo stať, že na niektorého boha akosi pozabudli. Lenže, čo ak zabudli práve na toho dôležitého. Čo ak sa urazí a nedá potrebné požehnania. Čo ak nás naopak nechá zakúsiť svoj hnev? Radšej mu teda postavme oltár. Nezdieľa podobný osud aj Svätý Duch? Nie je akýmsi neznámym či zabudnutým Bohom? Máme Ho síce v našich modlitbách, piesňach či hymnoch. Prečo? Aby sa neurazil. Čo ak náhodnou práve On nám môže zabezpečiť vytúžené požehnanie? Tak aby sa nehneval, postavme Mu oltár. Ostatné dve osoby Presvätej Trojice sú také konkrétnejšie. Ale Svätý Duch je známejší cez symboly – ohňa, vetra, holubice... Niektorí moderní teológovia ho prirovnávajú k Dychu, ktorý vychádza z Otcových úst spolu so Slovom (Ježišom Kristom). Bez tohto Dychu Sv. Ducha zostáva aj Božie Slovo pre človeka nejasné. Iní zasa (Greshake) prirovnávajú Sv. Ducha k Matke, ktorá vytvára jednotu medzi Otcom a Synom. Toto prirovnanie ma osobne veľmi oslovuje, lebo hovorí o tom, čo Sv. Duch vlastne dáva – a síce dáva Život. Sv. Duch nás pozýva a zároveň dáva účasť na živote Presvätej Trojice.

Pri tejto téme si vždy spomeniem na jednoduchú, ale trefnú otázku mojej dcéry. Zrejme pod vplyvom nejakých rozprávok o duchoch sa ma spýtala: Ocko, a ten Svätý Duch straší? Dnes môžeme znova povedať: Naopak. Duch Svätý prakticky znamená a potvrdzuje, že Boh pre mňa neznamená hrozbu. Môžem sa k Bohu priblížiť, lebo Boh sa priblížil ku mne. Ešte si stále myslíme, že učenie o Presvätej Trojici je čistá teória?

NEDEĽA VŠETKÝCH SVÄTÝCH

Prvá nedeľa po Svätej Päťdesiatnici je zasvätená úcte Všetkých svätých. V túto nedeľu si Cirkev uctieva tých, ktorí sú ovocím darov Svätého Ducha. História úcty svätých sa rodí smrťou prvých mučeníkov. K úcte mučeníkov sa neskôr radí aj úcta apoštolov, biskupov, askétov, rehoľníkov a rehoľníc.

Liturgický kalendár má na každý deň predpísanú úctu určitého svätého. Svätých je však oveľa viac ako je dní v roku a ani mená všetkých svätých nie sú známe. Z túžby uctiť si všetkých svätých vzniká v Cirkvi sviatok Všetkých mučeníkov, ktorý bol známy už na konci 4.storočia. Oslava tohto sviatku sa konala v prvú nedeľu po Svätej Päťdesiatnici. Napr. Ján Zlatoústý nám zanecháva svedectvo: „Ešte neminulo sedem dní od slávania Päťdesiatnice a znovu nás zhromaždila úcta k mučeníkom“. Bol to však aj stály (nepohyblivý) sviatok liturgického roka, pretože napr. v Edese slávil spomienku Všetkých mučeníkov 13.mája. Teda slávenie spomienky Všetkých mučeníkov nebolo jednotné, aj keď to už bol pomerne rozšírený sviatok na Východe. Neskôr sa tento sviatok premenoval na sviatok Všetkých svätých. Konkrétne okolnosti, či čas tejto zmeny nie sú zaznamenané v žiadnych svedectvách.

Západná cirkev slávi pamiatku Všetkých svätých 1. novembra. Pápež Gregor III. posvätil v 8.storočí v Bazilike sv. Petra kaplnku k úcte Všetkých svätých. Presný dátum posviacky je neznámy, ale od toho času sa v niektorých krajinách začal sláviť sviatok Všetkých svätých 1. novembra.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 21. - 27. 5. 2018

Pondelok	Sv. Ducha 7:00 Sv. liturgia (sl.) 17:00 Sv. liturgia (csl.), sprievod okolo chrámu s čítaním evanjelií
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † o. Emil (Beblavá)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † za obete druhej svetovej vojny
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) Večiereň
Nedeľa	1. po Päťdesiatnici – Všetkých svätých, 8. hlas 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. Liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. Liturgia (slovenská) 17:00 Večiereň

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 28. 5. - 3. 6. 2018

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * Eva
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Mária, <i>panychída</i> <i>Veľká večiereň s lítiou</i>
Štvrtok	<i>Slávnostná poklona prečistým tajomstvám tela a krvi nášho Pána Ježiša Krista</i> 7:00 Sv. liturgia (csl.), <i>myrovanie</i> 17:00 Sv. liturgia (sl.), <i>myrovanie</i>
Piatok	7:00 Sv. liturgia (sl.) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Nedeľa	2. po Päťdesiatnici, 1. hlas 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Večiereň

OZNAMUJEME

- V pondelok, 21. 5. 18 slávime odporúčaný sviatok **Pondelok Svätého Ducha - Najsvätejšej Trojice**. V deň sviatku budú dve sv. liturgie – ráno o 7.00 h. v slovenskom a večer o 17. 00 h. v cirkevnoslovanskom jazyku. Po sv. liturgii o 17. 00 h. bude sprievod okolo chrámu s čítaniami evanjelií.
- Vo **štvrtok, 31. 5. 18** slávime sviatok *Slávnostnej poklony prečistým tajomstvám tela a krvi nášho Pána Ježiša Krista* (ľudový názov Božie telo). V predvečer sviatku bude preto večiereň a vo sviatok bude po sv. liturgii myrovanie. V deň sviatku budú dve sv. liturgie.
- Dve sv. liturgie – o 7.00 a o 17. 00 budeme sláviť aj v piatok, 1. 6. 18, keďže je prvým piatom v mesiaci. Počas celého dňa bude v chráme k dispozícii kňaz, ktorý bude vysluhovať sviatosť zmierenia.
- V nedeľu 3. 5. 18 budeme o 17.00 h. sláviť sv. liturgiu v rímskokatolíckom chráme Najsvätejšej Trojice v Malackách.
- Manželstvo v našom chráme chcú uzavrieť:
Marcel Helienek, syn rodičov Ondreja a Zdeny r. Vrbovej, narodený a bývajúcí v Bratislave a *Miroslava Malaťaková*, dcéra rodičov Miroslava a Gabriely r. Bilej, narodená v Humennom a bývajúca v Bratislave. Sobáš chcú mať v našom chráme 25. 5. 18.
- Pozývame na **eparchiálnu púť do Šaštína**, ktorá sa uskutoční v sobotu 9. Júna, na sviatok Presvätej Bohorodičky Spolupiteľky. Program sa začne modlitbou akatistu o 9. 15 a bude pokračovať slávením archijerejskej sv. liturgie v cirkevnej slovančine o 10.00 h., ktorá bude priamo prenášaná RTVS. Kto má záujem o prepravu objednaným autobusom, môže sa nahlásiť na farskom úrade.
- **LET 2018:** Aj tento rok pripravujeme a pozývame už na VIII. ročník Letného eparchiálneho tábora, ktorý sa tentoraz uskutoční v *Šaštíne od pondelka, 16. júla do piatka 20. júla 2018*. Nástup do tábora bude už v nedeľu, 15. júla v popoludňajších alebo večerných hodinách. Tábor je určený pre deti od ukončeného 2. ročníka základnej školy. Poplatok za jedno dieťa z našej farnosti je 50 €. Viac informácii získate na farskom úrade.
- Veriaci našej farnosti *Lubomír Michalko ml.* pozýva na výstavu svojich najnovších keramických obrazov do domu *Quo vadis* na Veternej ulici 1, v Bratislave. Výstava je prístupná do 31. 5. 2018.

ĎAKUJEME

- V nedeľu, 13. 5. 18 sa pri zbierke na katolícke masmédiá Rádio Lumen a TV Lux vyzbierala suma 370 €. Srdečne ďakujeme za Vaše dary.
- Bohu známa osoba darovala na chrám 50 €, iná Bohu známa darovala 100 €. Rodičia detí, ktoré pristúpili po prvý krát k sv. spovedi podporili náš chrám sumou 200 €. Vyslovujeme vďačné „Pán Boh odmeň!“
- Ďakujeme za upratovanie chrámu:
rodičom detí, ktoré po prvý krát pristúpili k sv. spovedi (11. 5. 18) a rod. Semberovej a Vavříkovej (18. 5. 18)
26. 5. 18 upratuje rod. Mojzešová a Mocková
2. 6. 18 upratuje: rod. Porhinčáková a Ďuková.

BLAHOŽELÁME

- V sobotu, 12. 5. 18 po prvý krát pristúpilo k sv. spovedi 19 detí z našej farnosti. Liturgii zmierenia predsedal vladyka Peter Rusnák, ktorý deti aj ich rodičov a príbuzných uviedol do slávania sviatosti zmierenia katechézou na tému hriech. Slávnosť sv. prijímania bola pri nedeľnej sv. liturgii.

- V sobotu 19. 5. 18 prijali iniciačné sv. tajomstvá v našej farnosti tieto deti: *Dominika Murínová, Sebastián Štefánik a Eliška Ščerbová*. Novo osvieteným Božím služobníkom aj ich rodinám vyprosujeme na príhovor Presvätej Bohorodičky úspechy v „živote i vo viere“.

KONTAKT

V prípade otázok alebo podnetov nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 02/529 328 56, 0911/400 845,

e-mail: rastislav.cizik@gmail.com

osobne: o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, tel.: 0903/946 717